

**POWIATOWY INSPEKTORAT
NADZORU BUDOWLANEGO**
w Białymstoku
15-028 Białystok, ul. Słonimska 15/1
tel. 85 748 23 06, fax 85 748 23 07

WOS.035.2.2024

**STAROSTA POWIATU
BIAŁOSTOCKIEGO**

**PRZEWODNICZĄCY RADY
POWIATU BIAŁOSTOCKIEGO**

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Białymstoku przesyła w załączeniu informację z działalności organu nadzoru budowlanego na terenie powiatu białostockiego za okres roku 2023.

Białystok, 18.04.2024 r.

**Informacja o stanie organizacji i działalności
Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Białymstoku
za okres roku 2023**

1. Organem administracji rządowej wykonującym czynności związane z przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2023, poz. 682 z późn. zm.), funkcjonującym w zespolonej administracji powiatu białostockiego pod zwierzchnictwem Starosty Białostockiego jest Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Białymstoku. Aparatem pomocniczym jest Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Białymstoku w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 409 z późn. zm.), tworzący od 1 lipca 1999r. korpus służby cywilnej. Podstawową działalnością jest sprawowanie czynności inspekcyjno-kontrolnych oraz orzecznictwo administracyjne stosownie do przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz.775 tj.) i cyt. wyżej ustawy Prawo budowlane wraz z przepisami wykonawczymi do niej m.in. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022.0.1225 t.j.) oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o Postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r, poz. 2505 z późn. zm). Obowiązki na terenie objętym zakresem działania służba nadzoru budowlanego wykonuje na podstawie upoważnień Wojewody Podlaskiego. Organem wyższego stopnia w stosunku do powiatowej inspekcji nadzoru budowlanego jest Podlaski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Obsada etatowa bez zmian, wynosi 9 osób (8,5 etatu)

2. Działalność merytoryczna

2.1 Zakres i sposób działania nadzoru budowlanego stopnia powiatowego unormowany został przepisem art. 83 ust. 1 wymienionej ustawy Prawo budowlane, nowelizowanej w okresie roku 2020-2023 ,m.in. ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy prawo budowlane (Dz. U. z 2020, poz.471, poz.1333 oraz Dz. U. 2021, poz. 235 z późn. zm. oraz Dz.U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.)

Podstawowa działalność polega na:

- kontrolowaniu zgodności wykonywania robót budowlanych z przepisami, normami, oraz zatwierdzonym przez organ administracji architektoniczno-budowlanej projektem budowlanym i warunkami określonymi w decyzjach pozwolenia na budowę bądź wznowienie robót budowlanych lub też przyjętym zgłoszeniu budowy czy też robót budowlanych,
- wydawaniu wszelkich nakazów i zakazów dotyczących nieprawidłowości realizacji inwestycji budowlanych i utrzymania ich w należyтым stanie technicznym i użytkowym,
- prowadzeniu inspekcji, kontroli i sprawdzeń realizowanych i funkcjonujących obiektów i urządzeń – w tym zaplanowanych i niezaplanowanych oraz obowiązkowych,
- wnioskowaniu o wszczęcie postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wobec osób naruszających posiadane uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych,
- prowadzeniu postępowań legalizacyjnych samowoli budowlanych , nakładaniu kar i opłat legalizacyjnych za stwierdzone nieprawidłowości oraz karaniu mandatami karnymi kredytowanymi,
- prowadzeniu postępowań egzekucyjnych w administracji,
- prowadzeniu postępowań naprawczych w stosunku do wykrytych samowoli budowlanych,
- przyjmowaniu zawiadomień o rozpoczęciu i zakończeniu budowy, wydawanie pozwoleń na użytkowanie ,

- prowadzeniu postępowań dotyczących katastrof budowlanych.

2.2. Duża nowelizacja ustawy prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz.1333) wprowadza do ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku zmiany wynikające z ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy prawo budowlane oraz kolejnymi nowelizacjami w 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351) w 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1557) - wpłynęła na szereg zmian obejmujących działanie jednego z dwóch organów administracji, mający istotny udział w przebiegu procesu budowlanego- organu Nadzoru Budowlanego, w tym jego obowiązki i uprawnienia. Ponadto ważnym argumentem mającym duży wpływ na utrudnianie działania jednostki było wprowadzenie w marcu 2020 stanu epidemii ogłoszonego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zniesionego decyzją Ministra Zdrowia z 16.05.2022 r, zastąpionego obecnie w stan zagrożenia epidemiologicznego.

Przeprowadzona w roku 2023 z urzędu lub na wniosek działalność inspekcyjno-kontrolna w liczbie- 363, w tym dokonanie 37 wizji lokalnych w trybie art. 79 k.p.a, 193 kontroli budów i 24 obiektów budowlanych, 6 kontroli wspólnych z innymi organami administracji rządowej oraz dokonano 136 kontroli na podstawie art. 81 ust. 4 prawa budowlanego na terenie powiatu białostockiego. Powyższe stanowiły podstawę do wszczęcia i prowadzenia postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem 235 decyzji i 51 postanowień. rozstrzygnięciami merytorycznymi oraz udzieleniem 81 odpowiedzi na skargi zwykłe i 1 odpowiedź na skargę do WSA w Białymstoku oraz wszczęciem i prowadzeniem 2 postępowań egzekucyjnych w administracji, spośród rozstrzygnięć merytorycznych wydano:

- 72 dotyczących samowoli budowlanych, w tym 17 nakazów rozbiórki, 21 nakazy wstrzymania robót budowlanych, 34 nakazy z tytułu niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych i innych rozstrzygnięć nakazowych wykonania określonych czynności i robót niezbędnych do doprowadzenia obiektów do stanu zgodnego z prawem bądź przepisami zaniechania robót lub doprowadzanie do stanu pierwotnego.
- 120 pozwoleń na użytkowanie,
- 2 innych rozstrzygnięć w sprawie nadzoru i zagrożenia budynku,
- 2 dotyczące egzekucji administracyjnej.

Od rozstrzygnięć PINB w Białymstoku złożono 19 odwołań i zażaleń. Zostały one rozpatrzone przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w następujący sposób:

- 8 utrzymano w mocy
- 11 uchylono i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia ,
Zasadnicze przesłanki do uchylenia rozstrzygnięć w trybie odwoławczym stanowiły:
- brak pełnego materiału dowodowego,
- niespójność wykładni oraz zmiany przepisów przez organy nadzwyczajne, sądy oraz ustawodawcę.

2.3 W przypadku uchylania się zobowiązanych od wykonywania nałożonych obowiązków, PINB w Białymstoku jako wierzyciel prowadził pełne postępowanie egzekucyjne w administracji, zakończone postanowieniami egzekucyjnymi w administracji- w myśl ustawy z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 479 z późn. zm.)

2.4 Ponadto przeprowadzone w 2023 roku kontrole obowiązkowe (130) stanowiły podstawę do wydania 120 pozwoleń na użytkowanie różnych rodzajów obiektów budowlanych (według PKOB), a przyjęte 2350 zawiadomienia o zakończeniu budowy do dokonania 31 kontroli wyrwykowych i niezapowiedzianych. Powyższe oraz przeprowadzone kontrole obiektów w użytkowaniu i kontrole budów i urządzeń (21) dały podstawę do wymierzenia opłat legalizacyjnych 1 (50 tys.).

2.5 Zgodnie z zatwierdzonym przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Białymstoku planem kontroli na rok 2023 oraz współdziałając z innymi organami kontroli państwowej dokonano inspekcji w zakresie:

- zgodności realizacji i użytkowania obiektów budowlanych i urządzeń z przepisami prawa i warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę bądź zgłoszeń,
- przeprowadzanie postępowań kontrolnych odnośnie użytkowania obiektów użyteczności publicznej,
- przestrzegania przepisów Prawa budowlanego z uwzględnieniem planu BIOZ, warunków technicznych.

Efektami podjętych działań kontrolnych budów i obiektów w użytkowaniu było wszczęcie i wydanie 286 rozstrzygnięć merytorycznych, skierowanie wniosków w trybie postępowania karnego oraz wysyłanie zawiadomień do Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa o wszczęcie postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Większość uchybień nie kwalifikowała się do wymienionych w art. 95 Prawa budowlanego zagrożonych sankcjami, jedynie do nałożenia mandatów karnych kredytowanych w stosunku do uczestników procesu budowlanego (kierownik, inspektor nadzoru inwestorskiego, projektant).

2.6 Stosownie do zaleceń organów nadrzędnych, w tym wytycznych Głównego i Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz zaleceń pokontrolnych jednostek kontrolujących - podczas dokonanych kontroli na terenie powiatu białostockiego szczególną uwagę zwrócono na:

- obiekty podwyższonego ryzyka stwarzające potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa użytkowania,
- obiekty i urządzenia w miejscach publicznych (place zabaw, banery, wielkopowierzchniowe)
- instalacje gazowe
- budowle i urządzenia wodne, drogowe, obiekt małej architektury oraz sportowo-rekreacyjne.

Wykryte uchybienia miały charakter instruktażowy, do naprawy których zobligowano w określonym terminie za wpisem do książki obiektu budowlanego bądź w trakcie realizacji do dziennika budowy. Działalność kontrolna jednostki na terenie powiatu dotyczyła również użytkowania obiektów pod kątem ewentualnego wystąpienia katastrof budowlanych oraz dostępności obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych – zgodnie z procedurą działania nadzoru w planie funkcjonalnym jednostki.

Informację przygotował:

POWIATOWY INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO

Andrzej Czaban

Białystok, 18.04.2024 r.